

Tann øvugta verð: Farnir undir spennandi roynd á Kósavirkinum:

– Flyta fisk úr Skotlandi til Klaksvíkar at arbeiða

Tey flestu hava helst hildið, at hetta var óhugsandi: At flyta óvirkaðan fisk úr Skotlandi til Føroyar at arbeiða. Nú ger Kósavirkið tað fyrstu royndina og Johan Páll Joensen heldur, at tað sær gott út. Myndina tók Jens Kr. Vang á Kósini í gjáramorgunin, tá ið tey arbeiðdu tað fyrstu lastina av skotskum upsa í Føroyum

Kósavirkið hevur keypt 52 tons av upsa á uppboði í Skotlandi og ført hann til Klaksvíkar at arbeiða.
– Tað er ikki óhugsandi, at upsi, sum føroysk avreiða í Skotlandi, verður førdur aftur til Føroyar at arbeiða

ÁKI BERTHOLDSEN

– Fyribils sær hetta heilt gott út.

Soleiðis ljóðaði metingin hjá Johan Páll Joensen, stjóra á Kósavirkinum beint fyri miðdag í gjár...

Klaksvíkingar hava aftur gingið nýggjar leiðir í føroyskari fiskivinnu.

Og á miðdegi í gjár sá fyribils út til, at henda nýggja royndin hevur hepnast so mikið væl, at tað kann verða eitt gott ískoyti hjá Kósavirkinum framyvir.

Eisini hjá arbeiðsfólkinum kemur hetta væl við.

Bara henda fyrsta royndin útvegaði 80 fólkinum arbeiði í hálvan annan dag.

Tann øvugta verð

Føroyingar hava leingi ílskatt inn á allan tann óvirkaða fiskin, sum fer av landinum. Men Kósavirkið hevur nú

víst, at tað kann eisini ganga hinvegin og at tann einvegis ferðslan úr Føroyum við óvirkaðum fiski kann broytast.

Kósavirkið hevur nevniliga keypt eina last av óvirkaðum fiski á uppboði í Skotlandi, og hevur ført hann til Klaksvíkar at arbeiða á flakavirkinum.

Talan er um góð 52 tons av upsa, sum eru keypt á uppboði í Aberdeen, í Peter Head og Scrabster.

Hetta er fingið í lag í samstarvið við Símun Gullaksen í Klaksvík, sum hevur Calder Fishselling Co, og sum flytir nógvan fisk av landinum á egnum kjøli, farmaskipinum North Star.

– Okkara trupulleiki er, at tað er dyrt at lata skipi sigla tómt heim aftur úr Skotlandi og fyri at fáa betri rakstur í skipi, hava vit roynt at funnið útvegir fyri at fáa farm at flyta til Føroyar eisini, sigur Símun Gullaksen.

Samman við leiðsluni á Kósavirkinum birtist so hugskotið at kanna møguleikarnar fyri at keypa fisk á uppboði í Skotlandi og føra hann til Klaksvíkar at arbeiða.

Tað endaði so við, at góð 52 tons eru keypt og vórðu førd til Klaksvíkar.

North Star kom til Klaksvíkar á Miðnatt sunnukvöldið og farið varð beinvegin at landa.

Og Mánamorgunin fóru eini 80 fólkin undir at arbeiða fiskin undan.

Tað tekur hálvan annan dag at arbeiða fiskin undan og teg verða liðug um mið-

dagsleiti í dag. Talan er um tvær stóðir, miðalstórir og smáur upsi.

Tá ið vit tosaðu við stjór-

skurskur upsi verður neyvnan nakað álít, men hann kann gott bliva eitt gott ískoyti hjá føroyskum virkjum. Tann fyrsta royndin varð gjørd á Kósini í gjár og í dag Myndina tók Jens Kr. Vang í gjár, tá ið teir arbeiðdu skotskan upsa

an á Kósini, Johan Páll Joensen á miðdegi í gjár, høvdu teir arbeiði eitt sindur av tí miðalstóra upsanum.

– Fiskurin er heilt góður og arbeiðið gongur væl, staðfesti hann stutt.

Men hann var meiri spentur uppá, hvussu fór at verða, tá ið teir fóru undir smáupsan, og hann helt, at hóast fyribils metingin var góð, ber ikki til at fáa eina samlaða mynd av, hvussu arbeiði gongur, fyrrrenn tann

smái upsin er arbeiðdur.

– Men fyribils sær tað út, at arbeiði gongur gott, sigur hann

Upsin verður fyrri tað mesta skorið og fryst í blokk. Stjórni á Kósavirkinum sigur, at fiskurin er ikki nóg góður til at gera nakað annað burturúr.

Johan Páll Joensen vil ikki siga, hvat upsin er keyptur fyri.

Men hann var biligari at keypa á uppboðinum, enn vit høvdu fingið hann fyrri frá føroyskum skipum, sigur hann. Men afturat tí kemur so farmagjöld o.a.

Av tí, at hetta er so nýtt, hevur hann ikki fult yvirlikt yvir útreiðslurnar, sum standast av hesum. So akkurátt, hvussu figgarliga úrslitið verður, veit hann ikki enn, umenn tað sær gott út fyribils.

Er ein møguleika

Johan Páll Joensen sigur, at hetta er tann fyrsta royndin teir gera við hesum.

Úrslitið av hesi royndini verður so avgerandi fyri, um hetta er ein tåttur, Kósavirkið tekur upp aftur.

Sjálvur dylir Johan Páll Joensen ikki fyri, at hann sær møguleikar í hesum.

– Men í løtuni vita vit ikki, hvat tað endar við

– Men leggur tað nakað eftir seg til virkið, ivast hann ikki í, at hesin møguleikin fer at verða brúktur meiri. Og gongur tað væl, kann tað eisini fáa ein ávísan týðning fyri Kósavirkið

Vánaligur Prísur

Johan Páll Joensen sigur, at bretar gera lítið burturúr upsa og tí gongur hann í vánaligum prisi. Prísurin er so vánaligur, at onki føroyskt skip, sum avreiðir upsa í Skotlandi, er nøgt við hann.

Hann verður bara avreiðdur í Skotlandi, tí skipini hava eitt sindur av upsa uppiá, tá ið tey sigla niður við øðrum fiski.

– Av tí, at hann er so biligur, hava vit hugsað, at tað ber kanska til at keypa hann higar at arbeiða, sigur Johan Páll Joensen.

– Tí er tað slett ikki óhugsandi, at tann upsi, føroysk skip hava í lastini, tá ið tey avreiða í Skotlandi, verður fluttur aftur til Føroyar at arbeiða.

Hinvegin er ikki sannlíkt, at tað loysir seg at føra tosk, ella annan fisk, higar at arbeiða.

Verður ikki álitið

Símun Gullaksen heldur, at tað kann bliva eitt gott ískoyti hjá føroyskum virkjum at keypa upsa úr Skotlandi at arbeiða.

– Nakað álít verður tað ikki hjá virkjunum, men tað kann bliva eitt gott ískoyti.

Hann sigur, at bretar eru so veikir í upsanum, at prísurin er so lágur, at føroysk virki verða kappingarf.

Av tí, at bretar gera so lítið burturúr upsanum ber tílið yll at fáa fitt av upsa fyri so rimiligan prís, at tað skuldi loyst seg at flutt hann til Føroyar at arbeiða. Men hvussu nógv talan kann verða um, veit hann ikki, hóast hann ivast í, um tlana kann verða um tær heilt stóru nøgdurnar.

Hann afturvísir heldur ikki, at tað ikki onkuntíð skal loysa seg at keypa fisk aðrastaðni t.d. úr Týsklandi.

– Men í øllum førum krevst, at tú er kunnugur við marknaðin, og fylgir gongdini gjølla, sigur Símun Gullaksen

